

Läroplanskoppling
finns på sista sidan

Lärarhandledning

How to Have Sex

Filminformation

Längd: 91 min

Ålder: 14–19 år

Ämne: Sex, samtycke och relationer, Bi, Re, En, Sv, Nk

Språk: Engelskt tal med valbar svensk text

Produktionsland:
Storbritannien, 2023

Svensk distribution:
Swedish Film, 2024

Filmnr: ART001181

Nyckelord

Samtycke, sex, relationer, gruppträck, förväntningar, normer, självkänsla, alkohol, tonår

”How to have sex” lyckas lyfta skarpa frågor kring gruppträck, sex och samtycke utan att bli moraliserande och stylvig. Den skildrar tonåriga riter med en audiovisuell extravagan, utan att gå till dramatisk överdrift. Det är en särdeles lyckad debut. Julia Finnsjö, SvD

Referat

De brittiska tonårstjejerna Em, Skye och Tara åker på partyresa till Grekland för att fira att de är klara med grundskolan. Förväntningarna är höga. Det här ska bli den roligaste semestern i deras liv. De ska festa hårt och ha mycket sex. Framför allt måste Tara bli av med oskulden innan det är för sent. Tjejerna lyckas ordna ett rum med utsikt över hotellpoolen och snart har de blivit kompisar med Badger, Paddy och Paige som bor på balkongen bredvid. De brittiska ungdomarna leker och festar tillsammans. Mellan Tara och den skämtsamma Badger uppstår en öm vänskap som påminner om början på en kärleksrelation. Men en tävling på semesterön vänder upp och ner på bägges förhoppningar. Tara hamnar istället i armarna på Badgers kompis Paddy. Med honom förlorar hon inte bara oskulden utan även den livsglädje som hittills varit hennes främsta kännetecken. Varför? Vad händer egentligen mellan Tara och Paddy på stranden? Varför berättar inte Tara sanningen för sina kompisar, och varför väljer

Badger att hålla tyst när han märker att Paddy verkar trakassera Tara? Med ett modigt grepp tar *How to Have Sex* upp evigt angelägna frågor om sex, samtycke och relationer.

Före filmvisning

1. Vad får titeln *How to Have Sex* dig att tänka på? Varför?
2. Vad vet du om samtyckeslagen?
3. Hur föreställer du dig en drömsemester tillsammans med dina bästa vänner?
4. Låt eleverna läsa Nationalencyklopedins korta förklaring om samtyckeslagstiftningen

Samtyckeslagstiftning

Samtyckeslagstiftning kallas de lagar som gör det brottsligt att ha sex utan samtycke. I medier brukar samtyckeslagstiftningen kallas för samtyckeslagen. Den innebär att det är olagligt att ha sex om inte båda personer vill och uttrycker det.

Samtyckeslagstiftningen började gälla 1 juli 2018.

Källangivelse

Nationalencyklopedin, samtyckeslagstiftning.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/samtyckeslagstiftning> (hämtad 2024-08-27)

Frågor efter filmvisning

1. Varför tror du att filmen heter *How to Have Sex*?
2. Beskriv kortfattat de sex ungdomarna: Tara, Em, Skye, Badger, Paddy och Paige.
3. Varför är det viktigt för Tara att förlora oskulden?
4. Varför är det viktigt för Taras kompisar att hon gör det?
5. Vad tror du att Tara känner för Badger före tävlingen?
6. Vad tror du att Badger känner för Tara före tävlingen?
7. Tror du att Badger hade anmält sig till tävlingen om han varit nykter?
8. Tror du att Tara hade anmält sig till tävlingen om hon varit nykter?
9. Vad känner de för varandra efter tävlingen?
10. På balkongen säger Paddy: "Det som sker på semestern stannar här." Vad tror du att han menar med det? Säker det kanske något om Paddys moral?
11. Tara följer senare med Paddy till stranden. Vad tror du att hon tänker att hon ska göra där? Tror du att hon vet vad hon vill ska hända där? Vad händer i filmscenen när de kommit fram till stranden?
12. Vill Tara och Paddy samma sak? Om inte, varför säger inte Tara ifrån?
13. Badger påstår att han inte minns någonting av tävlingen som han ställde upp i. Tror du att han talar sanning? Om inte, varför skulle han ljuga?
14. Efter strandscenen får filmen en allvarigare ton. Vi ser fler närbilder av en osminkad Tara djupt försjunken i sina egna tankar. Varför tror du att filmaren använder sig av just närbilder på Tara?
15. Vi förstår genom tillbakablickar att Tara tänker på vad som hände på stranden. Varför berättar hon inte sanningen för sina bästisar Em och Skye? Vad tror du skulle hända om hon gjorde det?
16. Tara, Em och Skye får resultaten på sina GCSE-prov. Tara är den enda som blir underkänd. Hur tar hon motgången?
17. Tara ligger i sängen och vill sova. Paddy lägger sig bredvid. Vad gör han sedan, och hur reagerar Tara?
18. Badger kommer in i rummet och ser vad som händer, men gör ingenting för att skydda Tara. Varför är han så passiv fastän han kallar Paddy för "nightmare of a guy"?
19. Tror du att någon som du känner skulle kunna hamna i samma situation som Tara? Vad skulle du som kompis kunna göra?
20. Tror du att någon som du känner skulle kunna agera på samma sätt som Paddy? Vad skulle du kunna göra?
21. Skye kallar semesterresan för "best holiday ever". Vad tror du att Tara skulle kalla den om hon vore helt ärlig?

Arbete efter filmen

Reflektera, diskutera och/eller skriv

1. Framtiden efter GCSE-provet

Skye, som till skillnad från Tara har klarat GCSE-provet, börjar fantisera om sin framtid då hon skulle vilja öppna en egen restaurang. Tara kan jobba i restaurangens reception och ta betalt för kappor och väskor.

Tara rättar Skye: "Det låter som en garderob". Sedan protesterar hon: "Jag vill inte jobba i en garderob!"

"Du kanske inte har något val." kontrar Skye.

När hon märker att Tara blir sårad ändrar hon sig: "Kom igen! Det var bara ett skämt."

Diskutera: Skämtar Skye på Taras bekostnad, eller är det okej att skoja om precis allt när man är bästisar?

Alternativ skrivuppgift: Låt eleverna fundera på hur de skulle vilja bli bemötta av sin bästa vän om de blev underkända på nationella proven. Gestalta tankarna i en dialog.

2. Hur var sexet?

Skye byter spår och ställer nyfikna frågor om Paddy:

"Var han bra? Plockade han upp dig och slängde dig och allt det där?" Tara nickar och svarar att Paddy är stark och visste vad han gjorde.

Skye drar slutsatsen att Tara borde ligga med Paddy igen.

Diskutera: Vilka slags förväntningar har Skye på killar som älskare? Varifrån har hon fått dem? Framstår förväntningarna som realistiska?

Alternativ skrivuppgift:

Låt eleverna fundera på vilka slags frågor de skulle ställa till sin bästis om hans nya partner. Gestalta tankarna i en dialog.

Se scenerna nedan - diskutera eller skriv

1. Förväntningar 05:20 – 06:42

Tjejerna ser sex och supande som en tävling. Vad driver dem? Deras egen lust? Omgivningens förväntningar på vad en tonåring gör på en charterresa?

2. Balkongscenen 14:20 – 15:40

Diskutera och analysera Taras och Badgers första möte utifrån ett könsnormativt perspektiv. Tycker du att Tara och Badger betar sig utifrån förväntade stereotypa könsroller? Om ja, varför?

Alternativ skriftlig uppgift:

Skriv en dialog med omvända könsroller!

3. Ödegatan 37:25 – 37:40

Muntlig och/eller skriftlig uppgift:

Några gånger får vi se bilder på en och samma gata som ligger öde efter dagens och nattens festande. Beskriv gatan och försök med hjälp av detaljer/rekvisita att förklara vilken känsla den framkallar hos åskådaren.

4. Sängkammerscen 01:08 – 01:12

En trött Tara ligger i sängen. Kompisarna påminner att de inte är i Grekland för att sova. Paddy stannar i sovrummet när de andra går ut. Han försöker till en början att småprata och kela med Tara. När han inte får någon respons ändrar han snabbt taktik och säger att han också vill vila. Badger öppnar dörren, upptäcker Paddy och Tara i sängen. När han erbjuder Paddy något att dricka avböjer Paddy, sneglar på Tara och säger att han är en upptagen man som om de hade en ömsesidig relation. Badger avlägsnar sig med förskräckt uppsyn. Paddy klär av Tara och snart har han trängt in i henne. Samlaget avbryts tvärt när Skye och Badger kommer in i sängkammaren. Skye lägger sig mellan Paddy och Tara, hon säger: "Jag visste att du skulle göra det. Bästa semestern någonsin."

Muntlig uppgift till scenen

Inled med att fråga eleverna vad som gör starkast intryck på dem i den här scenen, t ex Paddys okänsliga agerande/hänsynslöshet, Taras tystnad eller Badgers nonchalans?

Låt eleverna själva formulera tre angelägna frågor som rör innehållet. Dela in klassen i mindre grupper. Välj ut några av elevernas frågor och låt dem diskutera. En person i gruppen tar stödanteckningar. När alla är färdiga ska varje grupp sammanfatta sin diskussion i helklass.

Skrivuppgift till scenen

Delat i klassen i grupper om fyra elever. Vad tänker Tara, Paddy, Badger och Skye på i sängkammerscenen? Arbeta i tre steg:

1. Eleverna arbetar individuellt i 10 – 20 minuter. Skriver var sin inre monolog där de redogör för Paddys, Taras, Badgers eller Skyes inre tankar och känslor. När de är färdiga läser de upp monologerna för varandra och diskuterar innehållet.
2. Omfördela eleverna så att fyra Tara, fyra Paddy, fyra Badger och fyra Skye läser upp sina monologer för varandra. Jämför och diskutera likheter och skillnader.
3. Låt samma elever som har arbetat tillsammans i steg två skriva om den inre monologen. De som känner sig redo kan sedan läsa upp sina monologer i helklass.

Fördjupa dig

Fördjupa dig i ämnet med hjälp av externa länkar som ger dig mer information och inspiration.

Länktips

SvD-artikel: "Bättre ha sex man vill ha än sex man 'borde' ha"

- <https://www.svd.se/a/eMPJXR/battre-ha-sex-man-vill-ha-an-sex-man-borde-ha>

RFSL ungdom om samtyckeslagen

- <https://rfslungdom.se/hbtqia/vald-krankningar/vad-sager-lagen/>

Intervju med filmskaparen (på engelska)

- <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-67203958>

Artikel om svenska ungdomars förnedringslekar i Magaluf

- <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/o36mjm/studentresor-i-magaluf-fornedringslekar-pa-party-bat>

Litteraturtips

Världens viktigaste samtal av Nathalie Simonsson, (2024)

Filmtips

Förspel och samtycke, 52 min, 2023

Film som låter franska tonåringar och ungdomar från 12 till 23 öppet och ärligt dela med sig av sina innersta tankar, förväntningar och tidiga sexuella erfarenheter. Vad upplevde de som jobbigt och pinsamt? Vad var fint och bra? Hur påverkas vi av egna och andras förväntningar? Vad innebär det att ha integritet?Handledning finns.

På tal om 6 – Sexuella rättigheter, 10 min, (2014)

På tal om 6 – Tro, religion och kultur, 10 min (2014)

Porrskadat 2.0. – killar, 14 min, 2014

Porrskadat – tjejer, 14 min (2013)

Läroplanskoppling

How to Have Sex lämpar sig väl att ämnesintegrera i undervisningen i alla ämnen enligt avsikten i skolans styrdokument. Nedan föreläs särskilt svenska, engelska, biologi och religion (etik) i såväl grundskolan som på gymnasiet. Genom att belysa sex, samtycke och relationer från olika perspektiv får eleven en bredare och djupare förståelse.

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer ska enligt läroplanerna:

- främja elevernas hälsa och välbefinnande
- stärka förmågan att göra medvetna och självständiga val
- bidra till förståelse för egna och andras rättigheter
- förmedla betydelsen av samtycke
- omfatta kunskaper om maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck

Nedan förslag på centralt innehåll från Lgr 22 åk 7–9

Biologi, Lgr 22 åk 7–9

Central innehåll

- Människans reproduktion, sexualitet och identitet samt frågor om relationer, kärlek, ansvar, samtycke och ömsesidighet. Sexuellt överförbara sjukdomar och preventivmedel.

Engelska, Lgr 22 åk 7–9

Central innehåll

- Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter.

Religion, Lgr 22 åk 7–9

Centralt innehåll

- Samtal om och reflektion över livsfrågor utifrån elevernas egna tankar samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar. Sådana frågor kan till exempel handla om identitet, kärlek, sexualitet och meningen med livet.

Svenska, Lgr 22 åk 7–9

Central innehåll

- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Sexualitet, samtycke och relationer, Gy11 och Gy25

från 1 Skolans värdegrund och uppgifter (ska tillämpas från hösten 2022).

Gymnasieskolans uppdrag för sexualitet, samtycke och relationer

- Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande i utbildningen får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke. I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck kritiskt granskas. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi.

Engelska 5, 100 p

Då ämnesplanerna för Gy25 ännu inte har publicerats utgår filmhandledningen för det gällande centrala innehållet från 1 juli 2022.

Kommunikationens innehåll

- Åsikter, tankar och erfarenheter samt relationer och etiska frågor.
- Innehåll och form i olika typer av fiktion.
- Aktuella händelser, sociala och kulturella företeelser och förhållanden samt värderingar i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper.

Reception

- Talad engelska i varierande tempo, även med inslag av sociolektal och dialektal variation, och texter, från olika medier.
- Skönlitteratur och annan fiktion.

Produktion och interaktion

- Muntlig och skriftlig produktion och interaktion av olika slag, även i mer formella sammanhang, där eleverna berättar, återger, förklarar, motiverar sina åsikter, värderar och diskuterar.

forts. nästa sida

Läroplanskoppling, forts

How to Have Sex lämpar sig väl att ämnesintegrera i undervisningen i alla ämnen enligt avsikten i skolans styrdokument. Nedan föreläs särskilt svenska, engelska, biologi och religion (etik) i såväl grundskolan som på gymnasiet. Genom att belysa sex, samtycke och relationer från olika perspektiv får eleven en bredare och djupare förståelse.

Naturkunskap

- Kunskaper om olika livsstilars konsekvenser såväl för den egna hälsan som för folkhälsan och miljön.
- Samband mellan individens hälsa, dagliga vanor och livsstilar i samhället, till exempel i fråga om träning, kost, droger och konsumtion samt påverkan på miljön. Hur naturvetenskap kan användas som utgångspunkt vid kritisk granskning av budskap och normer i medierna.

Naturkunskap, Nivå 1a1 50 p (Nivåkod: NATU1A10X)

Ämnesplan gäller från 1 juli 2025

Människokroppen och hälsa

- Människokroppens behov av näringsämnen, energi och återhämtning. Hur kroppen påverkas av fysisk och psykisk belastning, till exempel träning, stress och missbruk.
- Sexualitet och sexuell hälsa samt hur dessa kan kopplas till relationer, identitet och samtycke.

Svenska 1, 100 p, Gy11

Då ämnesplanerna för Gy25 ännu inte har publicerats utgår fil-
mahandledningen för det gällande centrala innehållet från 1
juli 2022.

Centralt innehåll

- Skriftlig framställning av texter för kommunikation, lärande och reflektion.
- Muntlig framställning med fokus på mottagaranpassning. Faktorer som gör en muntlig presentation intressant och övertygande. /.../ Olika sätt att lyssna och ge respons som är anpassad till kommunikationssituationen.
- Förmåga att kommunicera skriftligt med anpassning till syfte, mottagare och sammanhang samt till normer för språkriktighet.
- Centrala motiv, berättarteknik och vanliga stildrag i fiktivt berättande, till exempel i skönlitteratur och teater samt i film och andra medier.

Svenska 2, 100 p, Gy 11

Centralt innehåll

- Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag i och inför grupp.